

for det ærede Thing mine Grunde derfor. For det Første vilde en saadan Bekjendtgørelse af en vis Administrations Virksomhed indenfor de utvivlsomt lovbestemte Grændser være noget aldeles Afvigende fra, hvad der finder Sted i alle andre Forhold. Dette ene Forhold vilde saaledes her blive behandlet ganske undtagelsesviis; men dertil kommer, at enhver Bevilling sædvanligviis støtter sig til meget omfattende factiske Forhold. Efter Loven om Beberlag for Hovoriets Afløsning skulde en vis Række af Betingelser være tilstede for at meddele de her hen hørende Bevillinger, og, forsaavidt de øvrige nævnte Bevillinger beroe paa et billigt Skjøn over, hvad der er retfærdigt, saa er dette Skjøn igjen betinget af de locale Forhold, som i de enkelte Tilfælde ligge for, for ikke at tale om, hvad der med Hensyn til disse sidste Bevillinger spiller en Hovedrolle, Communalbestyrelsens og navnlig Sognesforstanderskabernes Erklæringer. Alle disse Data kunne jo paa ingen Maade komme til Offentlighedens Kundskab ved de Fortegnelser, der skulde gives over Bevillingerne, og jeg vilde altsaa udsætte mine Formænd i Ministeriet, og, hvis man vil gaae længere tilbage, da Rentekammerets Medlemmer for en Daddel over disse Bevillingers Meddelelse, uden at det Offentlige kunde blive sat istand til at bedømme Forholdene; men det bør allermindst den Eftermand gjøre, der maa skee er strengere i Henseende til de her omhandlede Forhold end hans Formænd. Jeg skal i Forbindelse dermed oplyse, at der i 1850 blev af den daværende Indenrigsminister givet det Tilfagn for hans Bedkommende, at han ikke længere vilde bevirke Bevillinger til Inddragelse af Bøndejord under Hovedgaardene paa Grund af ældre Hovori afløsning efter Plakåt af 9de Januar 1838, efterat Loven om Hovori afløsningen var traadt i Kraft, og dette Tilfagn er oplydt baade af ham og de følgende Indenrigsministre; jeg har ikke bevirket nogen som helst Bevilling til Inddragelsen af Bøndejord under Hovedgaarde. En ganske enestaaende tilsyneladende Undtagelse af en af mine Formænd gif ud paa en Berigtigelse af en ældre Bevilling, ei paa Meddelelse af en ny, og har derfor Intet at gjøre med denne Sag. For at forhindre, flige Bevillingers

fremtidige Udfærdigelse, behøves der saaledes ingen Fortegnelse over de meddeelte Bevillinger. Et Andet er, at Fæstejorden paa anden Maade kan komme ind under Hovedgaardene; naar Hovedgaardseieren nemlig kan magelægge fraliggende Hovedgaardsjord med Bøndejord, der er nærliggende, saa kan denne nye Hovedgaardsjord blive underlagt Hovedgaarden, naar først Hovedgaardstaxten lovnæssig er overført paa Bøndejorden, men hvoraf naturligviis ogsaa følger, at den forhenværende frie Hovedgaardstaxt bliver undergivet Fæstetvangen; men dette er slet ingen Bevillings sag, det er Anvendelsen af en lovbegrundet Ret, hvis Udøvelse skal controleres af Landinspecteuren, der skal affatte udførlige Beretninger om hvert enkelt saadant Tilfælde, for at det kan paasees, at der ikke begaaes nogen Mislighed derved. Det ærede Interpellant ansøgte en Grund for sin Interpellation, som jeg dog ikke, da jeg læste Interpellationen havde tænkt paa, idet jeg troede, at Forslangendet om en Fortegnelse over Bevillingerne mere var beregnet paa at give Anledning til en fuldkommen offentlig Bedømmelse af, hvorledes der var forholdt med disse; den Grund, som den ærede Interpellant fremsøgte, var den, at det interesserede Fæsterne paa de Godser, hvis Giere have faaet Bevilling til at inddrage Bøndejord paa Grund af fuldstændig Afløsning af Hovori uden endnu endelig at have benyttet samme, at saae at vide, hvilke Gaarde og Huse, der ere bestemte til Inddragelse, for derved at erfare, om de Steder ere iblandt dem, som de selv besidde som Fæstere. Men jeg maa hertil bemærke, at Bevillingerne, paa ganske saa Undtagelser nær, aldeles ikke lyde paa bestemte Steder, men paa et vist Antal Tønder Land til Taxten 24 s. Gr. 60, 100, 150 og 200 Td., saaledes at først ved indtrædende Ledighed af et Fæstested, med Hensyn til hvilket dets Giere, sædvanligviis partielt, vil benytte Bevillingen, har han at indsende en lovlig Landinspecteurforretning til Oplysning om, hvilket Areal han inddrager, og som da afgaaer i det bevilgede Areal, indtil Bevillingen er heelt benyttet. Der kan saaledes i Reglen kun blive Tale om et tilbagestaaende Areal, for hvilket Bevillingen ei er benyttet, men ei om tilbagestaaende Fæste-